

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 10. in 25. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Volivno gibanje.

Kakor vse kaže, se bo volitev v našem okraju izvršila prav mirno. Kandidat S. L. S. prof. Evgen Jarc prireja pridno shode in povsod se kaže, da si je pridobil popolno zaupanje ljudstva. Liberalna stranka si z ozirom na blamažo, ki jo je doživela v jeseni z Ganglom, ne upa na dan z lastno kandidaturo in pravi, da bo podpirala „neodvisne kandidate“. Pa tudi ta farba bo zastoj, ker ljudstvo dobro ve, kaj pomenjajo taki kandidati. Sicer je pa nasprotnikom škoda denarja in truda, ker bo kandidat S. L. S. izvoljen z ogromno večino. Kot „neodvisna kandidata“, ki hočeta po kostanj v žrjavico za liberalno stranko, se imenujeta Rudež in Rauch. Ni izključeno, da se pojavi še kdo drugi!

V Št. Petru je bil shod v nedeljo 14. maja po rani maši. Z ozirom na shod v Belcerkvi se je dotaknil g. Jarc tudi železniškega vprašanja. Nekateri bi radi izigrali v tem boju S. L. S. Govornik je konstatiral, da je stranko opravičen zastopati edino njen načelnik dr. Šusteršič, ki se v tem oziru ni izjavil na nobeno plat. Sicer so pa poslušalci sami konstatirali, da je „Narodov“ dopisnik besede g. prošta in g. Bojanca zavl po svoje. Neresnično je tudi, kar piše „Narod“, češ da se deželni odbor ni nikdar izjavil za postajo v Kandiji, kar govornik dokaže s tem, da prebere dotični sejni zapisnik. Pri dotični seji je bil navzoč tudi dr. Tavčar in glasoval tudi za ta predlog. In vendar novomeški liberalci proti njemu ne črhnejo ne besede, ampak udrihajo samo po dež. glavarju. Tudi se je dognalo od ministerstva, da dež. glavar nikdar ni izjavil, da so merodajni faktorji v Novem Mestu za progo „na desnem bregu“. Kar je storil doslej dež. odbor, je to, da je dal na prošnjo interesentov za trasiranje proge ob desnem bregu, ki pa naj bi šla tik Krke, prispevek 3000 kron, kakor je dal 2000 kron na prošnjo Krčanov za trasiranje varijante skozi Krško. Sicer je pa sedaj prezgodaj in nevarno prepirati se radi trase, ker bi morali vsi krogi sporazumno in odločno delati na to, da se ta važna proga sploh zagotovi. Kod bo šla železnica, bodo odločili gospodarski, tehniški in vojaški oziri in ko nečno besedo bo imelo edino ministerstvo. Da pa povzdignejo občine svoj glas za to ali ono traso, za to pa bo prava prilika, ko se bo vršila revizija tras. Liberalno strankarsko izkoriščanje in strasten prepir glede trase pa utegne samo škodovati in otežkoča poslancem delo za to progo! Ljudstvo je odobrilo to kandidatovo stališče in se izreklo za njegovo kandidaturo.

V Dol. Straži je bil shod dopoldne mnogobrojno obiskan. Ljudstvo je besede g. kandidata pazno poslušalo in živahno odobravalo. Kandidatura je bila soglasno sprejeta.

V Stopičah je bil shod popoldne. Govornik je dokazal, kako so liberalci sovražniki vsake stvari, ki so jo predlagali poslanci S. L. S. v državnem in deželnem zboru kmetu na korist. Z navdušenjem se je odobrila kandidatura g. Evg. Jarca.

V Starem Trgu na Belokranjskem je bil volilni shod v nedeljo 22. maja po rani maši. Poljanska dolina bo na dan volitve z ogromno večino šla v boj za S. L. S. Na shodu, ki je navdušeno sprejel kandidaturo prof. Jarca, so bili navzoči vsi župani poljanske doline, le radenškega je zastopal prvi svetovalec.

Na Vrhu pri Vinici, torej v občini, ki je doslej volila vedno liberalno, je dokazal shod, da se vrši tu velik preobrat in da bo dan 13. junija časten za S. L. S.

Na Vinici je bil shod silno mnogobrojno obiskan. Vse je navdušeno za S. L. S., tudi nekateri, ki so še vleкли z liberalno stranko, so to zapustili. Večina bo na Vinici zopet velika!

Nedelje in praznike so bili po vsem Dolenjskem kakor drugod številni volivni shodi. Radi prepičlega prostora ne moremo poročati o vseh, omejimo se le na dolenjske.

V nedeljo 21. maja je prišlo na shod v Hinjah nad 300 vdeležnikov. Govorila sta dež. poslanca Fran Jaklič in novoizvoljeni Ivan Vehovec. Posebno zadnji je ljudi s svojim premišljenim govorom z ozirom na potrebe Suhe Krajine kar navdušil. Kandidatura poslanca Jakliča je bila sprejeta soglasno. Hinje stoje v taboru S. L. S.

V Žužemberku se je isti popoldan vršil shod v društveni dvorani pod predsedstvom župana dvorskega Mirtiča. Poslanec Vehovec je spretno razvil program S. L. S., ki res dela za ljudstvo, mej tem ko liberalna nasprotuje vsem zakonom, ki bi bili ljudstvu v korist. Kandidat Jaklič je opozoril volivce na obnašanje nasprotnega kandidata Višnikarja, ki se je v draginski obravnavi dež. zbora kazal naravnost sovražnega kmečkemu stanu, zato naj bi ga zdaj volili v državni zbor. Ozigosal je liberalno učiteljstvo, ki zahteva zboljšanje plač, berači pri naših poslancih, dela pa vedno proti naši stranki. V svoji tiskarni izdaja umazano „Jutro“, ki sramoti svetinje vernega ljudstva. Kričijo, da naša stranka zapravlja dež. denar, sami pa hočejo dež. blagajno oslepariti s falzificiranimi računi. Kandidatura Jakličeva soglasno sprejeta. Razun nekaj uradnikov in od njih teroriziranih tržanov bo vse glasovalo za kandidata S. L. S.

V Loškem potoku in na Gori pri Sodražici se je na shodu vse izjavilo za kandidata Jakliča.

Kdo se ne smeje, ko sliši, da se v krško-trebanjskem okraju ponuja za poslanca ljubljanski tržni nadzornik Dolfe Ribnikar. Dolenjski kmetje, le poprašajte ljubljanske branjevke, kako ta placrešpetar preganja kmetice ob tržnih dneh in zabavlja čez kmete, da dražé živino ter vpije, da se mora uvažati argentinsko meso. Ta bivši živinozdravnik je cepil prešiče, cepljeni so pa poricali v korist kmetu. Obiskal je Ribnikar že več krajev ter se v spremstvu par liberalcev ljudem ponujal. V Škocijanu pri Dobravi je poskusil svojo srečo, ki pa mu ni bila mila. Na svoje zabavljanje čez S. L. S. jih je slišal precej gorkih. Škocijanski kmetje niso padli na glavo, da bi volili ljubljanskega škrica. Njih kandidat je deželni poslanec Hladnik, sam uzoren gospodar, ki pozna kmečke težnje. — Bink. ponedeljek je zborovala v Škocijanu S. L. S. za Hladnika.

V Dobrniču so na vnebohod nekateri liberalci, med njimi celo občinski uslužbenec Škarpar, sklicali shod pod pretvezo, da pride „naš poslanec“ poročat. Naši ljudje so ostali iz radovednosti in prav je bilo. Ko Ribnikar začne nekaj zabavljati čez naše poslance dr. Šusteršiča, Lampeta, Hladnika . . . zadoné živio! klci nanje — in zborovanju je bil konec. Naša občina ostane zvesta svojemu poslancu Hladniku in ga bo poslala tudi na Dunaj, kar bo pričal 13. junij. — To je potrdil naš sijajni shod o binkošti. Šlajpah adio!

Pri Sv. Trojici v Tržišču je Ribnikar poskušal svojo srečo, a tudi tam mu je obrnila hrbet. Popolnoma ob tla pa ga je 28. maja potlačil naš šhod, obiskan od 400 poslušalcev. Govoril je dr. Zajec ter osvetlil živinozdravnika Ribnikarja v pravi luči in ovrgel laži, ki jih je Ribnikar trosil po Dolenjskem. Kandidat Hladnik je očrtal svoj program ter bil proglašen pravim kandidatom, ki pozna kmečke težnje.

Korajžna pa je Ribnikar, to spričuje shod v Št. Rupertu. Kar po noči, kakor bi se bali luči, so liberalčki nabili liste za shod. Ribnikar je zopet zabavljaj čez dr. Šusteršiča, klobasal o zadolženju. Ko se prikaže g. kaplan Štrajhar, kandidata popade sv. jeza, da reče, da bi dal kaplana s korobačem izgnati iz Št. Ruprta, na kar ljudstvo razodene svoje menenje s klicem: živio Štrajhar. Kandidat je slišal marsikatero gorko, ki mu bo prišla v spomin še 13. junija.

Kostanjeviška kmečka Zveza je imela svoj občni zbor že 19. maja, ki je bil ob enem volivni shod. Kandidat Hladnik je

izjavil, da takoj, ko bo dosedanjemu poslancu dr. Hočevarju zopet mogoče prevzeti poslanstvo, rad odstopi. Deželni poslanec obširno poroča o delovanju dež. zbora in načrta program S. L. S., po katerem hoče delovati i v državnem zboru.

V Leskovcu je imel isti poslanec shod 28. maja, pozneje tudi v Malem Mraševem. Ogleдал si je bil že poprej po toči poškodovane kraje v spremstvu okr. glavarja dr. Mathiasa, dekana Schweigerja in upravitelja Kurenta. Storil je potrebne korake pri vladi. Njegova kandidatura je bila soglasno sprejeta.

Dne 28. maja so bili izborni shodi v Veliki Dolini, v Cerkljah in v Krški vasi. Govornika sta bila župnik Gnezda in dr. Božič. S. L. S. se zanese na ondotne somišljenike.

V Boštanju, nekdanjem liberalnem gnezdu, je imel dež. poslanec Povše dobro obiskan shod. Njegova izvajanja so napravila na množico najboljši utis. Celó par nasprotnikom so se odprle oči, ko so slišali znanega strokovnjaka, ki tako izvrstno zastopa kmečke zadeve.

V velikolaškem okraju so liberalci staknili vendar „neodvisnega kmeta“ za kandidata. Velikolaški uradniki so v veliki ljubezni do kmeta skočili v nedoslednost, da so proti svojemu stanovskemu tovarišu, sodnemu svétniku Višnikarju, kar postavili „neodvisnika“ mesarja Pucelja, ki tu pa tam prireja shode in zabavlja proti S. L. S. kot zvest oproda liberalnih dušic. A ondotni kmetje so že spoznali krinko „neodvisnosti“.

Naš kandidat Jaklič je 25. maja imel v Strugah, Robu in Ponikvah dobro obiskane shode, na katerih je pojasnil liberalno gonjo. Kakor v Dobrepoljah bodo kandidatu neodvisnih naprednjakov zaklical i drugod: „Adijo Pucelj!“ in zvesti ostali vrlemu poslancu Jakliču.

V Beli Krajini je vendar prisvetila liberalna luč — v osebi mesarja Petra Majerle v Predgradu pri Starem Trgu. Ker pa kočevski hribi in Gorjanci zadržujejo to luč, da njeni žarki ne sežejo v novomeški okraj, bo še manj mogla svetiti na cesarskem Dunaju, ko so vmes še višje planine.

Profesor Reisner, ki je poslanec ljubljanske inteligence, se je ponižal še med kmete ter priredil v Litiji shod, na katerem je pa pokazal toliko ljubezen do kmetov, da hoče odpreti vse meje za živino in tako napraviti konkurenco domači govedi, da bi si ubog kmet ne mogel ni krajcarja pridobiti. Sodba kmetov je bila: „Letá nam poslanil ne bo.“ Ostanajo zvesti poslancu Povšetu. — Dne 28. maja pa je osrečil prof. Reisner zagorske delavce. Tija so ga poklicali liberalci, zato je omenil, da ne upa na zmago, a da pričakuje, da zanj glasujejo vsi liberalci, kar bodo itak storili tudi brez shoda.

Pri Treh farah je bil dne 28. maja sijajen shod, na kateri je prihitel voditelj S. L. S. dr. Šusteršič, da po 8 letih zopet osebno pride v dotiko z Belokranjci, kateri so mnogobrojno prišli, da vidijo in čujejo voditelja one stranke, ki je za Belokrajino v par letih več storila, nego liberalci v vsem času svojega žalostnega vladanja. Zato so pa došli možje celo iz oddaljenih krajev, kakor iz Preloke, Črnomlja, Adlešič, Semiča, Podzemlja; metliška okolica je bila vsa zastopana, večinoma tudi po svojih županih. Bilo je sveta do 2000. — Za predsednika shodu so izvolili svojega dež. poslanca Matjašiča, ki podeli besedo kandidatu prof. Jarcu. Ta obširno razloži delo in program S. L. S. Po njeni zaslugi se razvija novo gospodarsko, kulturno in politično življenje, tudi Belokranjska se ga vdeležuje, in se zanj odpre nova doba z železnico, katero je slovenska delegacija na Dunaju izvojevala. Da se še ni začela graditi, kriva je tudi prepočasna birokracija, ki povzroča brezpotrebne stroške. Ni treba vse krivde zvrčati le na bosensko aneksijo in z njo združeno vojno nevarnost. Poslanci naj tudi pocukajo za stari uradniški „cof.“

Pri zgradbi cest in vodovodov v Belikrajini se bo nadomestilo, kar se je dozdej zamudilo. Čudom se bodo čudili Beli Kranjci, ko izvedo, da je liberalni kandidat Majerle hotel zavleči cestne zgradbe v poljanski dolini, a je k sreči deželni odbor prečrtal njegovo „obstrukcijo.“ Liberalci so tako zaslepljeni, da imajo rajše, naj se nič ne dela, kakor da bi S. L. S. izvedla kaj koristnega. Zato so Majerla vrgli iz cestnega odbora lastni rojaki. To je tudi značilno priporočilo tega kandidata za državnozborsko volitev. Zato je prav, da ljudje pri vseh volitvah izbacnejo liberalce kot svoje škodljivce. — Zborovalci viharo pozdravijo nastop dr. Šusteršiča, ki v krasnem govoru obriše spremembo položaja zadnjih 8 let. Liberalci pod zaščito barona Heina vsemogočni v zvezi z Nemci so vsled našega napora zgubili svojo moč. Zdej še le nadaljujejo v imenu svobode svoje razdiralno delo in nasprotujejo najnujnim gospodarskim potrebam slovenskega ljudstva. Ves njih napredek je sejati strup brezverstva med ljudstvo, radi bi upejali francoske

in portugalske razmere, razdrli vezi med cerkvijo in šolo ter krščanskim ljudstvom. Z navdušenjem so odobraval poslušalci dr. Šusteršičeva izvajanja. —

Župan Mihelič predlaga zaupnico poslancem S. L. S., župan Matjašič pa kandiduro prof. Jarca. Oboje navdušeno sprejeto. Nasprotnika nobenega. Župan Kramarič zahvali dež. odbor za hitro pomoč ob nesreči, ki je zadela njegovo občino; naj bi tudi vlada pripomogla in verjela občinskim možem, ne samo poizvedbam orožnikov. — S slavoklici papežu in cesarju se zaključil lepi shod. — Belokranjci črnomajškega okraja pridružite se svojim sosedom metliške okolice ter v ogromnem številu glasujte 13. junija za prof. Jarca, da pred vsem svetom povzdignete ugled S. L. S., ki hoče i za naprej žrtvovati se za vas!

Žužemberk 6. jun. Volilni shod je bil v nedeljo dne 21. maja po popoldanski službi božji v dvorani izobr. društva. Za predsednika shoda je bil izvoljen župan z Dvora g. Miha Mirtič, ki podeli besedo najprej novoizvoljenemu deželnemu poslancu g. I. Vehovcu. Govornik lepo razvije program S. L. S. ter na dejanjih pokaže, da S. L. S. res z vsemi močmi dela za blagor ljudstva. Novoizvoljeni poslanec si je s svojim prvim javnim nastopom v domačem kraju pridobil simpatije vseh navzočih. Za njim nastopi deželni poslanec g. Fr. Jaklič, kandidat za nove državnozborske volitve in poroča o delovanju poslancev S. L. S. v minulem zasedanju državnega zbora. Ozrl se je na to na sovražnike kmečkega ljudstva, liberalce in socijalne demokrate. Liberalci so samo na jeziku prijatelji kmeta — ob volitvah kadar ga rabijo. Tako si upa zdaj nastopiti kot kmečki kandidat v tem volilnem okraju liberalni sodni nadsvetnik v pokoju Višnikar, tisti, ki se je izrazil, da se našemu kmetu predobro godi. To mora vsakemu pametnemu človeku oči odpreti, koliko ima verjeti sladkim besedam, s katerimi bodo prišli liberalni agitatorji agitirat za Višnikarja. — G. kaplan Gnidovec omenja zasluge, ki si jih je kandidat pridobil ravno za Žužemberško občino, vsled česar si moramo v čast šteti, da nam je stranka postavila tako delavnega in za blagor ljudstva vnetega kandidata. Predsednik zaključil nato s krepkimi besedami lepo uspeli shod.

V zadnjem času je po žužemberški občini prav po beraško od hiše do hiše začel agitirati zá-se kot samostojen kandidat neki Pucelj iz Vel. Lašč. Opozarjamo Vas, volivci, nikar se ne dajte premotiti sladkim njegovim besedam in njegovemu tiskanemu oklicu, ki ga pošilja okrog in ki je poln pobožnosti in prijaznosti do kmeta. To ni nič drugega kakor zvižaja liberalcev, ki upajo z „neodvisnim kandidatom“ ujeti kaj več kalinov. 13. junija pojdite navdušeno v boj za načela S. L. S. in oddajte svoje glasovnice za kandidata S. L. S. g. Fr. Jakliča deželnega poslanca in nadučitelja v Dobrepolju. — V Ribnici je bil o binkoštih sijajen shod S. L. S., na katerem je govoril dr. Šusteršič. Vse navdušeno!

Na Dolenjskem zapišite somišljeniki S. L. S. na glasovnice: Sodni okraji: Litija, Višnjagora, Radeče: Franc Povše, komerčni svetnik, posestnik in deželni poslanec v Ljubljani. — Sodni okraji Krško, Kostanjevica, Mokronog, Trebnje: Ivan Hladnik, župnik, deželni poslanec na Trebelnem. — Sodni okraji Velike Lašče, Ribnica, Žužemberk ter občine Banjaloka, Fara in Osilnica: Franc Jaklič, nadučitelj in deželni poslanec v Dobrepoljah. — Sodni okraji Novomesto, Metlika, Črnomelj: Evgen Jarc, c. kr. profesor in deželni poslanec v Ljubljani. — Vsi k volitvi! Vaše ogromno število naj spričuje svetu, da vas vodi geslo: „Za vero, dom, cesarja!“ Naprej zastava Slave!

Gospodarstvo.

Škropljenje krompirja.

Pridelek krompirja je bil lansko leto zelo slab. — Povsod ga je manjkalo za prasiče, za jed in za seme. Posebno tepeni so bili Belokranjci, ki so imeli tri leta zaporedoma slabo krompirjevo letino.

Močno je škodoval lani črv, še več pa krompirjev palež ali peronospora, ki se v vlažnih letih ravno tako rada prikazuje na krompirju kakor na trtah.

Tudi letos nam preti ta bolezen vsled obilne letošnje moče. Zato je treba, da storimo vse, kar je v naši moči, da odvrnemo to bolezen.

Proti krompirjevemu paležu ali krompirjevi plesnji, kakor se tudi imenuje ta bolezen, pomaga najbolj škropljenje z modro galico, ravno tako kakor delamo pri trtah,

saj ta bolezen ni nič drugega kakor posebna vrsta peronospor. Zato danes nujno pozivljemo naše gospodarje, da škrope tudi krompir z modro galico in da skušajo na ta način odvrniti nevarnost, ki nam preti s popalenjem krompirjevke.

Glavna stvar pri tem škropljenju je to, da se krompir pravočasno škropi, namreč predno ga napade bolezen, kajti kadar je bolezen že nastopila, potem je škropljenje zastonj. Na vsak način je prvič škropiti, kakor hitro je krompir osut, tedaj pred cvetjem. Ta čas je sedaj! Zato pa ne odlašajmo s škropljenjem prav nič. Prvo škropljenje je največ vredno in najbolj izdatno. Če treba, se krompir pozneje še enkrat poškropi.

Za škropljenje krompirja je modro galico ravno tako pripraviti kakor za škropljenje trt, tako da v tem pogledu ni nobene razlike. Rabijo se seveda tudi take škropilnice. Po vinskih krajih, kjer so vajeni škropljenju, ne bo delalo to delo nobenih preglavic. Nekaj novega je pa to za kraje, kjer nimajo vinogradov in kjer ne poznajo takega škropljenja. Tam se je treba škropljenju še le privaditi.

Za škropljenje naj se vzame raztopina modre galice, ki se napravi na ta način, da se vzame na 100 l vode $1\frac{1}{2}$ kg modre galice in $2\frac{1}{2}$ kg apna. Apna mora biti toliko množina, da se razkisa raztopina modre galice, ki je sama na sebi kisla in razjedljiva. —r—

Zakaj gledajo naši gospodarji na prasičja ušesa.

Naši gospodarji cenijo najbolj prasiče z dolgimi, naprej pobešenimi ušesi. Take prasiče redijo najraje za plemo in jih tudi najraje kupujejo. Veliko manj cenjeni so prasiči s pokonci stoječimi ušesi, tako imenovanimi „zajčji“ ušesi. Če le mogoče se takih mrjascev ogibljejo.

Na prvi pogled je ta razlika pri ušesih brezpomembna, saj navsezadnje imamo pri kratkouchih angleških in nemških prasičih izvrstne živali za užitek in za rejo. Vse ugodne lastnosti kakor zgodnji razvoj, hitra rast, sposobnost za pitanje, rodovitost itd. vse te lastnosti najdemo naprimer pri jorkširskih. Gotovo je, da smo s kratkouchimi jorkširci v zadnjih dvajsetih letih močno izboljšali domače plemo. In vendar se upirajo naši gospodarji reji kratkouchih živali! Povsod kamor prideš v naše prasičerejske kraje, povsod najdeš „uhaste“ prasiče, živali z dolgimi in velikimi ušesi.

Ta starokopitnost se ti zdi neopravičena. Toda stvar ni brez vzroka. Tudi ušesa imajo nekaj pomena in Dolenjci se iz tega stališča opravičeno na nje ozirajo.

Ta pomen tiči v tem, da so prasiči z dolgimi ušesi bolj utrjeni za naše razmere. Ušesa pri prasičih so nekak barometer, so merilo za stopnjo plemenitosti, so merilo za to, koliko žlahtne krvi (jorkširske krvi) tiči v posameznih živalih. Kratkouchi jorkširci niso za čisto rejo po naših kmetijskih svinjarijah in za našo pašo. To so pokazali že ponovni poskusi. Le cepljenci so dobri, toda v teh ne sme biti preveč angleške krvi in to sodijo naši gospodarji najprej po tem, kakšna so ušesa. Dolga velika ušesa so jim znak, da prasiči niso preveč požlahtnjeni, da so manj občutljivi, dočim hočejo vedeti, da so prasiči s kratkimi ušesi in kratkimi glavami občutljivi in manj sposobni za pašo. Odtod ti predsodki proti kratkimi ušesi.

Ta razlika v žlahtnosti prasičjih plemen se vidi prav dobro pri nemških prasičih. Tam dobimo sedaj dvoje plemen, ki sta se vpeljala tudi že v naše kraje. To je tako imenovano nemško žlahtno plemo (das deutsche Edelschwein) in požlahtnjeno domače plemo (das

veredelte deutsche Landschwein). Znani rejec prvega plemena je Meyer v Friedrichswertu, priznani rejec drugega plemena je pa Hoesch v Neunkirchen. Prvo plemo ni prav za prav nič drugega kakor udomačeno jorkširsko (angleško) plemo s kratkimi ušesi, drugo plemo je pa domače dolgouchi plemo, kateremu je vcepljeno nekoliko, recimo dobra tretjina angleške (jorkširske) krvi. K nam se je vpeljalo lansko leto živali obeh plemen; brez dvoma pa bodo za naše dolenjske razmere veliko bolj ugajali dolgouchi mrjasci požlahtnenega nemškega plemena, ker je to plemo bolj utrjeno in bolj pripravno za našo pašo in za naše lesene svinjake kakor nemško žlahtno plemo. Na kmetijski šoli na Grmu se je ustanovila postaja za rejo dolgouchih nemških prasičev in so dosedanje izkušnje s tem plemenom prav ugodne. S smotreno porabo takih mrjascev se bo dala prasičjareja močno izboljšati in se bodo mrjasci tega dolgouchega plemena veliko lažje oddajali po Dolenjskem kakor mrjasci kratkouchega žlahtnega plemena. —r—

Politični pregled.

Cesar se je 1. junija iz Gödöla vrnil na Dunaj. Nekaj časa stanuje v Schönnbrunu, potem se preseli v letovišče Lainz. Zdravje se mu je zboljšalo. Sprejema v avdijencah nekatere nadvojvode, višje državnike in 6. junija bulgarskega kralja Ferdinanda. Nekatere vladarske posle izvršuje mesto njega prestolonaslednik FranFerdinand.

Čehi so razcepjeni v mnogo strank. Na Češkem, Moravskem in Šleskem so postavili nič manj kot 680 kandidatov.

Na Slovenskem je volivno gibanje živahno. Kranjska ostane zvesta S. L. S. V Ljubljani ona kandidira zdravnika dr. Vinko Gregoriča, liberalci pa so slednjič postavili advokata dr. Vlad. Ravniharja. — Na Štajerskem se nadeja zmage povsod „Kmečka zveza“, a boriti se ima proti liberalcem, socijaldemokratom, nemškutarjem, „Stajercijancem in Slogašem“. Vse te stranke se konečno združijo zoper S. L. S., ki je edino v resnici narodna. — Na Koroškem stoji ugodno za Grafenauerja, a tako imenovani „naprednjaki“ tudi tam delajo zgago. — Na Goriškem ima S. L. S. veliko upanje na zmago v vseh treh okrajih. Na Krasu bo hud boj proti dr. Gregorinu, ki je zastopnik tržaške politike na Goriškem.

Na Tržaškem vtegne medla „narodnjaška politika“ doživeti presenečenja. Socijalnodemokratiški glasovi rastejo. Prazne fraze o narodnosti ne zadostujejo več, treba je pozitivnega dela za bedno ljudstvo.

Na Ogrskem je značilna izvolitev po umorjenem voditelju kmečke stranke, poslancu Achimu. Izvoljen je bivši minister Kristoffy, predlagatelj splošne tajne volitve, za katero boče zdaj kot poslanec zastaviti vse svoje moči.

V Albaniji vkljub vsem turškim poročilom ustaja ni zadušena. Včasih zmagajo turški vojaki, potem pa zopet ustaši. Turki hočejo zasesti vso mejo proti Črni Gori, da zabranijo ustašem prestop v Črno Goro.

Črna Gora pa tudi gradi trdnjave ob meji, da se zavaruje proti Turkom. Na sled so prišli zaroti proti življenju kralja Nikice, niti baje vodijo v Beligrad.

Črna Gora, Bulgarija in Srbija sklenejo zvezo zoper Turčijo.

Srbski prestolonaslednik se v septembru poroči z rusko princezo Tatjano, ki bo imela doto 3 mil. rubljev in povrh še letnih 60.000 rubljev.

V Arabiji tudi še ni konec ustaje. Arabski ustaši so osvojili Abo, glavno mesto Asira, turške čete so bile premagane.

Na Portugalskem so bile koncem maja volitve za državni zbor. Zmagali so se ve republikanci, ker se monarhisti niso upali kandidirati, saj so itak vsacega zaprli. Ljudstvo pa ni za republiko. — Papež je zavrgel postavo o ločitvi cerkve in države, ker bije v obraz božjim in naturnim pravicam. Skofje so izdali skupni pastirski list, zahtevajoč tako svobodo cerkvi, kakoršno živi v Zjedinjenih državah.

V Meksiki je odstopil dosedanjí predsednik Porfirio Diaz ter se odpeljal na Špansko, kjer boče bivati s svojo rodbino. Novega predsednika bodo volili posebni volilni možje vseh mehiških držav 15. oktobra.

Pišejo o zvezi Kitajske z Japonsko. Prva se pripravlja za vojsko z Rusijo, druga se oborožuje, da varuje svojo premoč na vzhodu zoper Angleže in z njimi zvezane Američane.

Dopisi.

Ljubljana. — Gonja proti deželnemu glavarju. — Okrog velike noči se je raznesla vest, da se je g. dež. glavar Fran pl. Šuklje imenom mestne občine novomeške pri ministerstvu baje izrazil za nameravano železnično progo Brežice-Novo Mesto ob desnem bregu Krke s kolodvorom v Kandiji. Nato je novomeški občinski zastop sklenil protest, čegar ost je naperjena zoper dež. glavarja. — Prišel je še belocerkevski shod, kjer so liberalci do dobra nahujskali zborovalce, ki so naselili na njihovo past ter izrekli nezaupnico g. dež. glavarju. Treznejši možje so koj sprevideli, da za to gonjo nekaj družega tiči. In res ima laž kratke noge. — Deželni odbor je stvar vzel v roke, da se potegne za svojega glavarja in končno dožene, kaj je na vsej stvari. Dognalo se je, da sklep novomeškega obč. zbora sloni na mistifikaciji, vsled katere je stari „nemškutarski“ železnični odbor v Brežicah — kakor znano imamo na Kranjskem svoj železnični odbor, s katerim v soglasju deluje naš štajerski odsek — opozoril Novomeščane, kako se je baje izjavil g. dež. glavar v ministerstvu. To zmešnjavo je zakrivil nek uradnik, kar spričuje naslednje pismo do dež. glavarja:

Vaše preblagorodje: V nekem pismu, ki sem je pisal v za-devi projektirane železnice Rogatec-Brežice-Novo Mesto civilnemu inženirju Teodorju Schenkl, sem pomotoma izrazil mnenje, da se je Vaše preblagorodje imenom mestne občine novomeške potezalo za varijanto na desnem bregu Krke s postajo v Kandiji.

Izjavljam, da se Vaše preblagorodje pri dotični intervenciji v železniškem ministrstvu, pri kateri pa sicer sam nisem bil navzoč, po izjavi udeleženi funkcionarjev železniškega ministrstva, nikdar in nikoli ni sklicevalo na kako pritrditev mestne občine novomeške. Če sem v prej omenjenem svojem pismu rabil dejstvu neodgovarjajočo dikcijo, zgodilo se je to takrat samo zgolj radi tega, ker sem bil po vpogledu v specialno karto uverjen, da je mestna občina novomeška nedvomno posebno zainteresirana pri zgradbi v bližini ležeče prometne postaje v Kandiji in ker mi predzgodovina na progi Novo Mesto-Metlika nameravanega postajališča ni bila znana. — Iskreno obžalujem, da sem s to svojo pomoto Vašemu preblagorodju napravil neprilichnosti, prosim spre-jeti izraz najodličnejšega spoštovanja

Edmund Granzer l. r., c. kr. stavbni svetnik.

Dunaj, dne 22. maja 1911.

Stvar je torej pojasnjena. Iz vsega se razvidi, in to doka-zujejo tudi zapisniki dež. odbora, da se je dež. glavar v svojih izjavah strogo držal pooblastil, katere mu je dal dež. odbor s soglasnim sklepom vseh odbornikov — torej tudi dr. Tavčarja. Dež. odbor se je 23. maja zopet bavil s to zadevo in je sklenil:

Občinskemu zastopu v Novem mestu se izreče najostrejša graja zaradi sklepa v seji dne 21. aprila 1911, s katerim se v protestu dolži g. deželnega glavarja pl. Šukljeta, da je kot dež. glavar iz sebičnih ozirov na železniško ministerstvo o namera-vani železniški štaciji na desnem bregu Krke lažljivo poročal in da je v tej zadevi samolastno postopal. Le dr. Tavčar je bil tega mnenja, da je bil novomeški občinski zastop v zmoti in ravnal bona fide in da bi vsled tega zadostovalo, da se mu cela zadeva samo pojasni. Sicer je pa dr. Tavčar sam izjavil, da se je delala dež. glavarju krivica in da bo on sam svoj vpliv porabil, da se ta krivica popravi.

Pokazalo se je zopet, da liberalci radi poberejo vsako kost in na njej glojejo, da bi le napravili kako zgago med ljudstvom. Razdirati pač znajo dobro, a zidati ne znajo. Treznosodeči možje ne bodo pred vso javnostjo podkopavali ugleda onega moža, ki ima največje zasluge za naše dolenske železnice. In zdaj ko je deželni glavar merodajne činitele, civilne in vojaške, in najvišje kroge skoro pridobil za nove železnične proge, ki bi bili v ne-izmerno korist za našo deželo in vso Avstrijo, se mu od kratko-vidnežev polena mečejo pod noge. A ta prvi napad je srečno odbit. Upamo, da bo politična zavist mirovala.

Kandija. Redko slavnost je praznovala šmihelska župnija v nedeljo 21. maja. Preteklo je namreč 40 let, odkar sedanji monsignore preč. g. Ant. Peterlin v njej župnikuje. Božja pre-vidnost je poslala pred 40 leti v Šmihel moža, ki je župniji vstvaril zavod, kakršen bi bil v ponos vsakemu mestu. Župnik je postopal povse nesebično, prvotno mu ni bilo do tega, da bi

samostanska šola morala stati uprav v njegovi fari. Upoštevajoč splošni blagor zapuščenega ljudstva, ponudil je za utemeljitev šolskega zavoda lepo vsoto mestu vedoč, da je to natorno sre-dišče najprimerniši prostor; a tedanji činiteљи so odklonili po-nudbo — torej je bil župnik prisiljen sam lotiti se težkega, a prepotrebne zavoda. Božji blagoslov ga je očitvidno podpiral. — Prezidava stare kaplanije v učno-izobraževalne svrhe, dozidava nove kaplanije svedočijo praktičnega moža, ki svojim župljanom stavi zgradbe, katerih sadove bodo vživali še poznejši rodovi. — Ni čuda, da so farani porabili tudi to priložnost pokazati svojemu duhovnemu očetu vdanost, spoštovanje in ljubezen. Ozališali so skoro kakor ob zlati maši od župnišča do cerkve ves prostor z zelenjem, venci, napisi itd. V soboto večer sta bila Kandija in Šmihel lepo razsvetljena. V Kandiji so se odlikovali gradič g. deželnega glavarja in usmiljeni bratje. Krasno se je odsvital grmski grad, kjer so švigale raznobojne rakete proti šmihelski strani. V zvoniku so bleščale številke 40 l. 1871—1911. — Na Vindišarjevem vrtu se je zbrala meščanska godba, pri kateri je tudi mnogo šmihelskih faranov, ter v spremstvu mnogega ljudstva med razsvetljavo korakala do župnišča, kjer je slavljencu pri-re-dila podoknico. — Pri slovesni službi božji drugi dan je mon-signoru-župniku streglo več duhovnikov. V svojem nagovoru je omenjal, da je za svojo osebo odklanjal vsako slavljenje, ki bi komu provzročalo troške; ker so pa farani to želeli, jim tega ve-selja ni smel odreči. — Čestital je občinski odbor, na čelu mu župan Zurec; ravnotejstvo grmske šole; mnogo znancev in pri-jateljev. Prejšnji dan se je že pripeljal mil. g. prošt dr. Elbert, ki je izrazil čestitke svoje in kapiteljna, kanonik Virant pa kot prvi njegov kapelan ob prihodu pred 40 leti. — Jubilant-župnik mnsgr. Peterlin je vkljub svojim 78. letim jako čvrst. Bog ga ohrani še mnogo let!

Ajdovec. V noči od 25. do 26. maja so vlomili v proda-jalnico Jerneja Lavrič in odnesli na tisoč kron papirnatega de-narja, drobiž so pustili. Dva osumljenca so odvedli v zapor, sta li prava storilca ali ne, bo pokazala preiskava.

Žužemberk. Dne 30. t. m. bil je načelnikom okr. cestnega odbora v Žužemberku zopet vojen deželni poslanec in župan g. Ivan Vehovec, namestnikom pa g. Jakob Dereani.

Lokvica. Ustanovni shod Slov. katol. izobraž. društva na Lokvici pri Metliki bo 11. junija 1911. Ob 10. uri sv. maša, ka-tero služi č. g. L. Smolnikar, stolni vikar iz Ljubljane; po sv. maši pred cerkvijo govorita vikar L. Smolnikar in E. Jarc, profesor in poslanec. Vdeležite se obilno!

Radovica. 31. maja. Iz zasebnega lista priobčujemo: „Zopet nas je včeraj obiskala velika nesreča. Ob poludvanajsti uri dopoldan so se pridrvili pogubonosni oblaki čez Gorjance. Naenkrat se utrga oblak nad Radovico; tako močno je padalo, da je strašanska voda razrušila nebrojno bregov pri njivah; po strmih vinogradih je vsa zemlja odnešena; vidijo se gola rebra že po toči okleščenih trt. Škoda je neprecenljiva. Samo enemu posestniku je porušila voda šest bregov pri njivah; čez tisoč voz zemlje mu je odneslo. Doline so vse zaplavljene in izruvane. Trava in tisto žito, kar je po toči ostalo, da bi bili kosili, je vse zaplavljeno s prstjo, tako da tudi krme ne bomo imeli za živino. — Ljudje so sedaj še bolj obupani kakor poprej. Bog zna, kaj nas še letos čaka! Za ljudi in za živino bo treba kupovati ves živež. Že tretja slaba letina. Odkod denar in pomoč!? Že pri zadnji nesreči so ljudje pri županstvu kar trumoma zahtevali dovoljenja za potni list v Ameriko“. (Dostavek uredn.: Kakor smo iz zanesljivega vira iz-vedeli, bodi Radovčanom v tolažbo, da je pomožna akcija v polnem tiru.)

Podgrad. Blagoslovljenje nove kapele se bo vršilo tretjo nedeljo po Binkoštih, t. j. 25. junija ob desetih.

Domače in ptuje novice.

Prevzv. g. knezoškof dr. Jeglič se je po večtedenskem potovanju v sv. deželi dne 1. junija vrnil v Ljubljano in prihodnji teden že prične birmovanje.

Nj. Veličanstvo je imenovalo preblagorodnega g. Antona Pölla pl. Föhrenau polkovnikom. Godba meščanske garde mu je napravila podoknico. Ta novica je razveselila vse Novomesto. Tudi mi častitamo poštenemu in vzglednemu možu — značaju.

Umrl je 27. maja 1911. občeznani in splošno priljubljeni vratar v frančiškanskem samostanu častiti br. Elija Kimovec. Preblagi pokojnik se je rodil 25. febr. 1841 v Gameljnih pri Ljubljani, bil preoblečen 28. oktobra 1861. in storil slovesne obljube 10.

julija 1871. Željno je pričakoval petdesetletnice, odkar je bil preoblečen in 40letnice svojih slovesnih obljub, a božja volja ga je položila k sebi, da tam na onem svetu pri Bogu praznuje te vse obletnice. Umrle je nagle smrti, legel zdrav k počitku, a ne več vstal. Pokopal ga je prečastiti g. kanonik Povše ob obili azistenci bližnje duhovščine in redovništva v nedeljo dne 28. maja ob 5. uri pop. N. v. m. p.!

Provincijal frančiškanske provincije preč. p. Angelus Mlejnec, rod. Novomeščan, je prišel 6. junija na vizitacijo v Novo mesto. Ta je že tretji Novomeščan kot provincijal.

Novi priyor za Kartuzijanski samostan v Pleterjah č. P. Franc Saleški je prišel dne 7. t. m. Slovesno vmeščenje se je vršilo dne 8. junija. Prejšnji P. priyor prevzame vodstvo Kartuzije v Florenciji.

Predstojniki usmiljenih bratov so: Papež je imenoval za generala č. p. Benedikta Menni; izvoljeni pa so: Dr. med. p. Ansgar Hönigmann, provincijal; p. Leopold Danev, prior v Gradcu; p. Kajetan Popotnik, prior v Kainbachu; p. Polikarp Vaupotič, prior v Kandiji pri Novem Mestu; p. Bernard Drab, kurat za Tantar v Palestini. Fr. subprior Dedek gre v Gradec.

Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo. 34letno zborovanje tega društva se bo vršilo 16., 17. in 18. junija 1911 v Novem Mestu. Predsedoval bo Nj. presvetlost g. knez Hugon Windischgrätz. Spored bo sledeči: 16. junija dohod v Novo mesto in zvečer prijateljski sestanek v hotelu „Koklič“. — 17. junija ob 6. uri zjutraj odhod od glavnega trga čez Ratež-St. Jernej v Pleterje. Tu ogled samostanskih gozdov do Ravne gore in nazaj čez Javorovico. Pri tej priliki se odkrije v samostanu spominska plošča Jožefu Ressel-ju, iznajditelju ladijinega vijaka, ki je bil c. kr. gozdar tamošnjih gozdov od l. 1817 do l. 1821. Zvečer sestanek v gostilni Tuček. — 18. junija ob polu 9. uri zjutraj občni zbor društva v mestni dvorani. Ob 1. uri skupno kosilo. Tega zborovanja, ki ima zgolj gospodarski značaj, se udeleži tudi deželni predsednik g. baron Schwarz in en zastopnik poljedelskega ministrstva. Lokalno opravilstvo sta prevzela gg.: Johan Urbas in Magister Josip Bergmann. To društvo se je posebno zavzelo za pogozdovanje Bele in Suhe Krajine na državne stroške, kar je poljedelsko ministrstvo ugodilo, kar je velikega narodno-gospodarskega pomena za imenovani pokrajini.

Izlet v Ljubljano so napravile učenke 4. in 5. razreda dekliške šole v Novem Mestu pod vodstvom učiteljstva v četrtek dne 1. junija 1911. Pri tej priliki so si po maši, ki jo je daroval gospod vikar Supin v cerkvi sv. Florijana in pri kateri so učenke prav lepo prepevale, ogledale deželni muzej; po kosilu v ljudski kuhinji so si ogledale cerkve, nato stroje v Katoliški tiskarni in deželni dvorec, odkoder so se čez grad podale po večerji zopet domov. Kljub temu, da je vreme nekoliko nagajalo, se je izlet vendar lepo izvršil. Drugi četrtek dne 8. junija pa so napravile učenke 6. in 7. razreda izlet na Krko čez Vrhe in si pri tem ogledale izvir Krke in Jurčičevo rojstno hišo, Muljavo in Zatičino.

Cepljenje kóz se bode vršilo letos v novomeškem okraju v nastopnih dneh: Petek 16. junija v Novem mestu ob 10. uri dopoldne, v Šmihelu ob 4. uri popoldne, pregledovanje ob isti uri 23. junija. Sobota 17. junija na Vel. Kalu ob 8. uri predpoldne, v Mirni peči ob 9. uri predpoldne, v Prečni ob 11. uri predpoldne, pregledovanje ob isti uri 24. junija. Ponedeljek 19. junija na Ruperč Vrhu ob 7. uri predpoldne, v Stopičah ob 9. uri predpoldne, v Podgradu ob 11. uri predpoldne, pregledovanje ob isti uri 26. junija. Torek 20. junija na Vel. Slatneku ob polu 8. uri predpoldne, v Brusnicah ob polu 9. uri predpoldne, v Orehovicah ob 10. uri predpoldne, v Beli cerkvi ob 2. uri popoldne, pri Zorkotu (Šmarjeta) ob polu 4. uri popoldne, v Št. Petru ob polu 5. uri popoldne, pregledovanje ob isti uri 27. junija. Otroci naj se prinesó točno ob napovedani uri na cepilno postajo. (v Novem mestu „Narodni dom“). Javno cepljenje je brezplačno. Otroci morajo biti snažni, v sveže, belo, mehko perilo oblečeni. Cepljenju se ima podvreči tudi starejša, še necepljena deca. Otroci, stari manj kot 3 mesece se še ne cepijo.

Parna opekarna v Žabji vasi je v polnem tiru in izdeluje kakor preje vsako vrsto stavbene in strešne opeke. Biležimo to, ker se je — menda tudi namenoma — razširila vest, da je opekarna prenehala izdelovati opeko. Želeti je, da bi to podjetje, ki je v domačih rokah, dobro uspevalo in priporočati, da se poslužujemo dobrega izdelka in s tem podpiramo domačo obrt. (Glej naznanilo mej inserati!)

Podgradom je 23. maja strela udarila v zvonik ter ob cerkveni strehi zdrsnila v zemljo. Sreča, da ni užgala.

V Dolgivasi pri Kočevju slovensko izobraževalno društvo lepo napreduje. Dne 28. maja je predaval g. Josip Ilec o „zgodovini Kočevja“ zelo zanimivo, kar je udeležnikom, katerih je bilo do 100, jako dopadlo. Izobraževalno delo bo ondote rojake ohranilo zveste svoji cerkvi in narodu.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu maju 1911 je 206 strank vložilo 76.792 K 81 h; 198 strank vzdignilo 100.336 K 46 h; 20 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 59.200 K; 283 menic se je eskomptovalo za 93.647 K; stanje vlog 3.568.986 K 59 h; denarni promet 522.279 K 63 h. Vseh strank bilo je 1223.

Smrtna kosa. Na Šmarni gori je umrl in bil 26. maja pokopan č. g. Peter Piacentini, upokojeni duhovnik. Ranjki je bil rojen Lah iz Dolenje pri Krminu. Dolgo vrsto let je služboval tudi v topliški fari na Gor. Sušicah. — Dolenjski rojak iz Višnje Gore č. g. Franc Groznik, vpok. župnik, je umrl 1. junija v Zagorju na Krasu ter bil 3. junija ondi položen k večnemu počitku. Svoj čas je služboval tudi kot beneficijant v Št. Vidu pri Zatičini. — Dne 31. majnika pa je umrl na svojem domu v Stari Cerkvi č. g. Jožef Perc, župnik v Morovcu. — Sveti jim večna luč!

Vodovod v Črmošnjicah se prične kmalo graditi. Deželni odbor je že razpisal zgradbena dela.

Pooblastila za občinske volitve po novem zakonu za cerkve, meznarije mora dati dotično cerkveno predstojništvo, to je župnik in cerkvena ključarja tako, da za vsako posest dotične cerkve pooblasti kakega moškega volivca. Vsak sme rabiti samo eno pooblastilo. — Pač pa sme župnik kot postavni zastopnik brez pooblastila voliti za farno premoženje ali pa nadarbinsko.

Romarski vlak. Koncem maja je vozil iz Novega mesta na Brezje poseben romarski vlak. Čez noč so bili romarji na Brezjah, drugi dan so imeli štiri ure odmora, nakar so se vrnili zopet domov.

Izpred tukajšnje porote. Od 29. maja do 2. junija so bile porotne obravnave. — Zaradi uboja stal je pred poroto Bernard Martič iz Prusnjevasi pri Kostanjevici, ki je 12. marca v Sv. Križu v neki gostilni Martina Krajca udaril s stolom po glavi ter ga sunil z nožem na hrbtu, da je ta vsled tega 20. marca umrl. Bil je splošen pretep mej fanti. Največ krivde se je dokazalo Martiču, ki je dobil 13 mesečno ječo. — Andrej Kuhar iz Št. Jurija pri Zid. Mostu na Štajerskem je ukradel meseca novembra 1910 posestniku Andreju Puntarju s Trške gore pri Krškem par volov vrednih okrog 1200 kron. Gnal je voli na Hrvaško — v sejem v Belovarju. A ker je stavil tako nizko ceno 900 kron, je mesar sumil, da nista njegova. Izgovarjal se je, da mu ga je izročil nek Lah „Brando“ v prodajo ter obljubil 100 kron nagrade. A vse se je izkazalo za laž. Lastnik je v Belovarju vola koj spoznal za svoja. Vse zvijače Kuharju niso pomagale. Kot znan, neštevilnokrat kaznovan tat, je bil obsojen na 8 let težke ječe ter potem v prisilno delavnico. — Marija Vrabčič s Kala pri Št. Janžu je po noči 14. marca porodila dete moškega spola in sicer v domačem hlevu, kjer ga je drugo jutro njen oče našel mrtvo ležati na listju. Mati je bila otroka pritisnila na vrat ter tuko zadušila. Obsojena je na 3 leta teške ječe. — Viktor Zajec iz Gabra pri Zatičini je bil radi hudodelstva oskrumbe obsojen na eno leto zapora. — Zadnja dva dni trajajoča razprava je bila proti delavcema Jožefu Behek iz Podgorja na Hrvatskem in Štefanu Duh, pristojnemu na Rako. Oba sta se vedno pečala s tatinskimi poslom v večji družbi na Hrvatskem, Štajerskem in Kranjskem. Njuni tovariši so že prej prišli sodišču v roke. Onadva sta v noči mej 7. in 8. dec. 1910 na Zidanem Mostu v čakalnici okrala spečega Ivana Matijaviča, vračajočega se iz Amerike domov na Hrvatsko. Vzela sta mu nad 1900 kron iz nedrija. Potem sta v Reki menjala dolarje in popivala. — Duh je bil oktobra meseca v Brežicah soudeležnik pri tatvini nad nekim agentom, a je takrat odnesel pete. — Že l. 1909 je bil na Impolci pri Krškem ukradel kolo in več drugih orodja okrog 160 kron vrednosti. Oba obtožena sta pod izmišljenimi imeni okrog krala. V Ljubljani sta se upisala v prenočišču kot „Becker“ in „Veronig“, elektrotehnik in mehanik. Tu sta bila v decembru 1910 aretirana. Našlo se je pri njima 340 kron gotovine in več obleke. — Večinoma sta tajila. Duh je priznal nekatere tatvine. Obsojena sta bila: Jožef Behek na 3 in izgon na Hrvatsko. Štefan Duh na 6 let težke ječe in potem v prisilno delavnico.

Pri žrebanju delnic delniškega društva „I. Narodni dom v Rudolfovem“ dne 31. maja 1911 so bile izžrebane sledeče delnice v plačilo: 1. fol. 89 pag. 65. 2. fol. 149 pag. 131. 3. fol. 189 pag. 170. 4. fol. 120 pag. 106. 5. fol. 93 pag. 68. 6. fol. 103 pag. 79. 7. fol. 137 pag. 119. 8. fol. 193 pag. 174. 9. fol. 68 pag.

46. 10. fol. 22 pag. 8. 11. fol. 97 pag. 70. 12. fol. 113. pag. 99.
13. fol. 21 pag. 8. 14. fol. 95 pag. 69. 15. fol. 50 pag. 28.
16. fol. 179 pag. 160. 17. fol. 49 pag. 28. 18. fol. 197 pag. 1.
19. fol. 86 pag. 61. 20. fol. 114 pag. 100.

Gospodarske drobtine.

— **Kmetijski popotni pouk.** Kmetijska šola na Grmu priredi mesca junija popotni poduk v sledečih krajih in sicer v soboto dne 10. junija v Dragatušu in Dolu, v nedeljo dne 11. junija v Čeppljah, v Brusnicah, Št. Petru in Stopičah, v nedeljo dne 25. junija v Dolgi njivi pri Trebnjem, v Mirni peči in v Šmarjeti in v četrtek dne 29. junija v Vel. Laščah in v Metliki.

— **Kmetijski tečaji na Grmu.** Za te tečaje se kaže veliko zanimanje med gospodarji in kmetskimi mladeniči. Obilna priglasila, ki prihajajo za te tečaje so najboljši dokaz, da se je s prirejanjem teh tečajev napravil lep korak k napredku v posameznih kmetijskih panogah. Do 50 prigrasil pride skoro za vsak tečaj. Ker se deli med udeležence tudi podpore in so te podpore seveda omejene, zato je mogoče le malemu številu prigrasjenih prosilcev ustreči. Pretežni večini je treba podpore odreči. Zato opozarjamo vse tiste prosilce, katerim se podpore niso dovolile, da se niso dovolile zaradi pomanjkanja sredstev in da se bo oziralo pri delitvi podpor po eni strani na kraje, ki so bolj potrebni napredka, po drugi strani pa na prosilce, katerih prošnje so pravočasno došle.

— **Umetna gnojila za ajdo** so že došla na novomeški kolodvor in se bodo oddajala naročnikom v ponedeljek 12. junija.

— **Živinorejska zadruga za novomeško okolico** je dobila 4 bike montavonske pasme od c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani. Prejeli so jih gospodarji Bevc iz Kija pri Št. Petru, Jančar iz Brusnic, Turk iz Vel. Škrjančjega in Drenik iz Vrheča pri Mirni peči. Ugodilo se je to pot vsem štirim prosilcem. Biki so lepi in se splošno hvalijo. Upati je, da se bo dalo po teh plemenjakih kaj dobrega zarediti po naših krajih. Junčevina znaša po 2 K. za člane zadruga pa po 1 K.

Občni zbor živinorejske zadruga za novomeško okolico bo v nedeljo 25. junija ob 10. dopoldne na Grmu s sledečim sporedom: 1.) Poročilo o delovanju. 2.) Poročilo o računih. 3.) Prejemba pravil. 4.) Volitev članov načelnstva in nadzorstva. 5.) Posamezni predlogi. Prosimo, da se člani zadruga polnoštevilno udeležijo!

— **Peronospora** se je prikazala že v raznih vinogradih. Nestanovitno vreme, kakor ga imamo sedaj, je zelo ugodno za razvoj te bolezni. Kdor ne bode letos pravočasno in pravilno škropil, ima lahko v vinogradu tako škodo kot lani. Treba je, da imamo vinograde že v drugič poškropljene. Večkrat se pa pripeti, da imamo palež tudi v pravočasno škropljenem vinogradu, ako ni listje pravilno poškropljeno. Pravilno se pa da poškropiti trte le, če imamo škropilnico z močnim pritiskom in fin razpršilnik. Škropilnice, ki jih kupujemo po 20 do 24 K, ne morejo biti nikdar tako trdne, da bi odgovarjale več let stavljenim zahtevam. Kdor kupuje take škropilnice, štedi na nepravem mestu. Radi rabijo naši vinogradniki tudi takozvane „škarje“. Kdor še rabi te škarje, se ne sme nazivati umnega vinogradnika. Škarje ne razpršijo galice prav nič in ni mogoče vsled premočnega curka pravilno in enakomerno poškropiti posameznih trt, še manj pa posameznih listov. Tudi porabimo z škarjami preveč galice.

Listnica uredništva:

Gg. dopisnikom: prihodnjic. V Št. Jernej. Zdaj še ne!

Zahvala.

Podpisana trpela sem mnogo let na bolezni, ktero sem smatrala za neozdravljivo.

V svojih silnih bolečinah zatekla sem se bila k velerodnemu gospodu primariju dr. Strašku v bolnico cesarice Elizabete v Novem mestu, pri katerem sem našla po dveh težkih operacijah popolno ozdravljenje.

Ne morem si kaj, da se velerodnemu g. primariju dr. Strašku za njegovo požrtvovalnost in za ves njegov trud javno prav iskreno zahvaljujem.

Kandija, dne 8. junija 1911.

Olga Mahorčič.

Dobro ohranjen glasovir

se po nizki ceni prodaja pri Alojziju Murnu, organistu v Stopičah pri Novem mestu.

118-2-1

Poslano. *)

Spominski kamen!

Dve leti že počiva truplo občeljubljenega, nepozabnega frančiškanskega gvardijana P. Viljema Vindišarja v hladni zemlji na novomeškem pokopališču, mej tem ko se njegova duša, kakor smemo upati, gotovo že razveseljuje pri Bogu. — Če obiščeš njegov grob, vidiš z žalostjo, da še nima nobenega spominskega kamna, kakor imajo drugi pokojniki. Res je, da bi nam predragi P. Vilke odločno odklonil v svoji ponižnosti kakoršnikoli spominek na svojem grobu. Toda veliko spoštovanje v vseh slojih meščanstva in občinstva do njega, ljubezen do rajnega, ki je enako ljubil vse brez razločka stanú, ki je slehernemu le dobro hotel in storil, nas resno opominja, da postavimo takšnemu velezaslužnemu možu spomin na grob, četudi skromnega in sicer v najkrajšem času. Pa ne samo ljubezen in spoštovanje, temveč hvaležnost do preč. P. Viljema nas mora gániti, da mu postavimo trajni spomin ne samo v srcu, ampak tudi na njegovem grobu. Vsaj je bil pokojnik izvrsten vzgojitelj kot učitelj v šoli, najboljši svetovalec v spovednici, vsikdar tolažnik bolnikov in revnih ter odkritosrčen prijatelj vsakteremu, ki je občeval z njim.

Ni nam mogoče naštevati vseh vrtilin in zaslug, ki si jih je znal pridobiti preč. P. Viljem s svojim neumornim trudom kot učitelj, redovnik in duhoven, za vsa njegova dela ve le Bog, za katera vživa gotovo že rajsko plačilo. Namen teh vrstic je temveč pristrčna prošnja podpisanih do vseh njegovih učencev, spovedancev, prijateljev in znancev, do Novomeščanov in do občinstva v okolici, naj bi blagovolili vsi iz hvaležnega srca in radevolje prispevati po svoji najboljši možnosti k spominku velezaslužnemu pokojniku na grob. Pa tudi preč. gg. duhovne kot njegove posebne prijatelje in cló spovedance prav vljudno prosiva za dobrohoten prispevek.

Ko se nabere primerna svota za dovolj dostojen spomenik, se bode takoj naročil kamen s primernim napisom. Darovi se naj pošiljajo na podpisana, ki bodeta vodila natančni zapisnik ter naznanila izid nabiranja v Dol. Novicah.

Konečno še enkrat želiva, da bi našla najina opravičena prošnja nebroj prijaznih, dobrotljivih in hvaležnih src do nepozabnega pokojnika. Pokažimo v dejanju, da ljubimo in spoštujemo svoje učitelje, spovednike, dušne in telesne dobrotnike, prijatelje in znance tudi onkraj groba!

Novomesto, 7. junija 1911.

Urban Horvat,
tiskar in knjigar.

Maks Brunner,
posestnik.

*) Za vsebino je uredništvo le toliko odgovorno, kolikor določa zakon.

Oprav. št. E 42/11
20

Zavezanca Anton in Pavla Hočevar v Novem mestu.

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Mestne hranilnice v Novem mestu, zastopane po dr. Jakobu Sehgula v Novem mestu, tvrdke brata Moskovič v Ljubljani, Prve dolenske posojilnice v Metliki, in Ludovika Ferliča v Novem mestu, zastopanih po dr. Karlu Slancu v Novem mestu, Josipa Javornika v Jalni in Jožefa Brudarja v Dol. Težkivodi, zastopanih po dr. Josipu Globevniku v Novem mestu in Posojilnice v Mariboru, zastopane po dr. Radoslavu Pipušu v Mariboru, bo dne

19. junija 1911 dopoldne ob 9. uri

pri spodaj označenem sodišču v izbi št. 8 dražba spodaj navedenih zemljišč, ki se bodo prodajala v skupinah, katerim so določene vrednosti takole in za katere znašajo najmanjši ponudki, kakor sledi, in sicer:

1.) Parc. št. 85, 116, spadajoče k vložku št. 103, 630 d. o. Rudolfovo: hiša št. 74 na Glavnem trgu v Novem mestu, z hlevom, šupo in drvarnico; in druga hiša ob Krki, vrt in pritlikline. Cenilna vrednost 38.086 K. Najmanjši ponudek 19.043 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

2.) Parc. št. 58, 59, 42/2, 57/2, spadajoče k vložku št. 118, deloma tudi 103 d. o. Rudolfovo: strojarnica s kadmí in jamami za čreslo in apno in pritlikline v Novem mestu. Cenilna vrednost 7754. Najmanjši ponudek 3877. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

3.) Parc. št. 4093/288, spadajoče k vložku št. 103 d. o. Rudolfovo: gozd v Rasnem pri Uršnih selih v davčni občini Dobindol. Cenilna vrednost 980 K. Najmanjši ponudek 654 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

4.) Parc. št. 273, spadajoča k vložku 483 d. o. Rudolfovo: pód, ozir. klet nasproti pošte v Novem mestu. Cenilna vrednost 2000 K. Najmanjši ponudek 1000 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

5.) Parc. št. 573, spadajoča k vložku 482 d. o. Rudolfovo: njiva nad Poznikovim pódom. Cenilna vrednost 1720 K. Najmanjši ponudek 1147 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

6.) Parc. št. 307, 328, 329, spadajoče k vložku št. 630 d. o. Rudolfovo: kozolec in dva travnika na ločenski cesti. Cenilna vrednost 1707 K. Najmanjši ponudek 1138 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

7.) Parc. št. 448/2, 449/2, 449/3, spadajoče k vložku št. 630 d. o. Rudolfovo: travniki za kolodvorom v Bršljinu. Cenilna vrednost 5362 K. Najmanjši ponudek 3575 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

8.) Parc. števec. 556, spadajoča k vložku števec. 630 d. o. Rudolfovo: travniki pod Mehoretovim pódóm. Cenilna vrednost 2057 K. Najmanjši ponudek 1271 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

9.) Parc. števec. 923, 615, 616, 617/1, 626, spadajoče k vložku števec. 630, in 612, 613, 611, spadajoče k vložku števec. 31, 32, 85, in 617/2, 617/2, 617/3, spadajoče k vložku števec. 489 d. o. Rudolfovo: marof s travniki, vrtom, trtnico in kozolcem in tri njive s pritliklinami. Cenilna vrednost 11.176 K. Najmanjši ponudek 7451 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

10.) Parc. števec. 135, 1517, 1519, spadajoče k vložku števec. 459 d. o. Ždinja vas: vinograd na Trškigori z zidanico. Cenilna vrednost 8150 K. Najmanjši ponudek 5433 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

11.) Parc. števec. 2876, 2877/1, spadajoče na tretjino k vložku števec. 474 d. o. Cerovec: pašnik in travnik pri Dolžu. Cenilna vrednost 39 K. Najmanjši ponudek 26 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

12.) Parc. števec. 4093/268, 4098/269, spadajoče k vložku števec. 654 d. o. Dobindol: gozdni parceli v Rasnem med Birčnovasjo in Uršnih selih. Cenilna vrednost 520 K. Najmanjši ponudek 347 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

13.) Parc. števec. 4093/302, spadajoče k vložku števec. 725 d. o. Dobindol: gozdna parcela ravnotam. Cenilna vrednost 250 K. Najmanjši ponudek 167 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

14.) Parc. števec. 4093/155, spadajoče k vložku števec. 725, d. o. Dobindol: gozdna parcela ravnotam. Cenilna vrednost 350. Najmanjši ponudek 233 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

15.) Parc. števec. 4093/208, spadajoče k vložku števec. 725 d. o. Dobindol: gozdna parcela ravnotam. Cenilna vrednost 250 K. Najmanjši ponudek 167 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

16.) Parc. števec. 4093/230, spadajoče k vložku števec. 727 d. o. Dobindol: gozdna parcela ravnotam. Cenilna vrednost 540 K. Najmanjši ponudek 360 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

17.) Parc. števec. 4093/301, spadajoče k vložku števec. 754 d. o. Dobindol: gozdna parcela ravnotam. Cenilna vrednost 220 K. Najmanjši ponudek 147 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

18.) Parc. števec. 4093/289, spadajoče k vložku števec. 759 d. o. Dobindol: gozdna parcela ravnotam. Cenilna vrednost 500 K. Najmanjši ponudek 333 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

19.) Parc. števec. 1693/1, spadajoče k vložku števec. 121 d. o. Vel. Podljuben: gozd, deloma njive pod vasjo Vrh s solastninsko pravico do 1/16 vl. št. 274 k. obč. Podljuben (gmajnske pravice). Cenilna vrednost 120. Najmanjši ponudek 80 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

20.) Parc. števec. 551/2, spadajoče k vložku števec. 325 d. o. Vel. Podljuben: gozd pod Vel. Podljubnu proti vasi Petane. Cenilna vrednost 280 K. Najmanjši ponudek 187 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

21.) Parc. števec. 550, spadajoča k vložku števec. 327 d. o. Vel. Podljuben: gozd ravnotam. Cenilna vrednost 1280 K. Najmanjši ponudek 853 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

22.) Parc. števec. 551/1, spadajoče k vložku števec. 331 d. o. Vel. Podljuben: gozd ravnotam. Cenilna vrednost 650 K. Najmanjši ponudek 433 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

23.) Parc. števec. 20/34, spadajoče k vložku števec. 446 d. o. Vel. Podljuben: gozd na Ljubenskem hribu. Cenilna vrednost 5800 K. Najmanjši ponudek 3866 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

24.) Parc. števec. 1005/1, 1005/2, 1006, spadajoče k vložku števec. 226 d. o. Brsljin: Ločenska njiva in travnik. Cenilna vrednost 2800 K. Najmanjši ponudek 1867 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

25.) Parc. števec. 424/13, 425/2, spadajoče k vložku števec. 677 d. o. Prečna: gozdni parceli med vasjo Prečna in državno cesto. Cenilna vrednost 1450 K. Najmanjši ponudek 967 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

26.) Parc. števec. 385, spadajoča k vložku števec. 1 d. o. Zajčji vrh: gozdna parcela pod vasjo Pušča. Cenilna vrednost 60 K. Najmanjši ponudek 40 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

27.) Parc. števec. 289, spadajoče k vložku števec. 1 d. o. Zajčjivrh: košena pod vasjo Zajčjivrh. Cenilna vrednost 100 K. Najmanjši ponudek 67 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

28.) Parc. števec. 1365, 1366/2, spadajoče k vložku števec. 677 d. o. Gaberje: njiva ob Gabrški gmajni. Cenilna vrednost 100 K. Najmanjši ponudek 67 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

29.) Parc. števec. 564/1, spadajoča k vložku števec. 10 d. o. Hrušca: gozdna parcela pod Hruščo proti Slatenku. Cenilna vrednost 34 K. Najmanjši ponudek 23 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

30.) Parc. števec. 735/1, spadajoča k vložku števec. 433 d. o. Hrušca: njiva nad Hruščo. Cenilna vrednost 110 K. Najmanjši ponudek 73 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

31.) Parc. števec. 3884/154, spadajoče k vložku števec. 462 d. o. Vinavas: gozdna parcela pri vasi Sela v Belokrajini. Cenilna vrednost 200 K. Najmanjši ponudek 183 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

32.) Parc. števec. 3, spadajoča k vložku števec. 509 d. o. Vinavas: pašnik pod hribom Starigrad pri Mihovem. Cenilna vrednost 5 K. Najmanjši ponudek 3 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

33.) Parc. števec. 1300, spadajoča k vložku števec. 60 d. o. Čermošnjice: gozd in solastninske pravice do 1/6 vl. št. 104 k. o. Čermošnjice, to so gmajnske pravice vaščanov od sv. Jošta. Cenilna vrednost 140 K. Najmanjši ponudek 93 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

34.) Parc. števec. 1505/3, spadajoče k vložku števec. 61 d. o. Čermošnjice: gozd pri sv. Joštu. Cenilna vrednost 500 K. Najmanjši ponudek 333 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

35.) Parc. števec. 1553, 3, spadajoče k vložku števec. 371 d. o. Čermošnjice: gozd pri sv. Joštu. Cenilna vrednost 400 K. Najmanjši ponudek 237 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

36.) Parc. števec. 1503, 11, spadajoče k vložku števec. 413 d. o. Čermošnjice: gozd ravnotam. Cenilna vrednost 400 K. Najmanjši ponudek 267 K. Vadiji znaša 10% cenilne vrednosti.

K skupini pod tek. števec. 1 spada kot pritliklina: dva konja, 2 kravi, 1 telica, 3 vozovi, 1 sani, konjska oprava, gnoj, hišno orodje razne vrste, — vse skupaj v vrednosti 1942 K. Pri skupini pod tek. števec. 2 je kot pritliklina razno strojársko orodje cenjeno na 17 K 70 h, k marofu (skupina 9) pripada pritliklina, cenjena na 497 K, ki sestoji iz žitne čistilnice, slamoreznice, treh bran, 1 plug, mlatilnice ter škope, sena in slame.

Pod zneski, ki so določeni v razpredelni koloni VII., kot najmanjši ponudki, se ne prodaja.

Dražbene pogoje, ki se s tem odobre, in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižne izpiske, izpiske iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupovati, pregledati pri spodaj oznamenjenem sodišču v sobi št. 5 med opravljenimi urami.

C. kr. okrajno sodišče Rudolfovo, oddelek II.,
dne 19. maja 1911.

116

Dražbeni oklic. E 146/11 E 157/11 E 306/11 E 293/11
15 8 5 10

Pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi števec. 8 bo dražba sledečih zemljišč:

Dne 14. junija 1911:

I. Ob 11. uri dopoldne vlož. števec. 612 kat. obč. Rudolfovo, obstoječe iz še neizgotovljene hiše na Ljubljanski cesti z vrtom in pritliklino.

Dne 21. junija 1911 pa:

II. Ob 10. uri dopoldne v kat. občini Česca ležečih vložkov: a) števec. 57 — gozd; b) števec. 59 — iz treh parcel obstoječ travnik, in c) števec. 801 — vinograd „Koubat“ pri Grčvrhu, in

III. Ob 11. uri dopoldne vlož. števec. 10. in 12. k. o. Gotnavas, obstoječih iz 6 njiv, vrta, 2 pašnikov, 2 gozdnih parcel in gmajnskih pravic, vse v bližini Gotnevasi.

Cenilna vrednost določena je: ad I. nepremičnini na 20.536 K, pritliklini (ca 975 kg apna) na 200 K;

ad II. a) na 421 K 20 h, b) 595 K 4 h, in c) na 608 K 40 h;

ad III. na 7116 K 72 h.

Najmanjši ponudek, pod katerim se ne prodaja, pa znaša:

ad I. 10.268 K;

ad II. a) 280 K 80 h, b) 396 K 70 h, in c) 405 K 60 h;

ad III. 4744 K 48 h.

Dražbene pogoje in listine, tičeče se nepremičnin, smejo tisti, ki želé kupiti, pregledati pri tej sodnji v izbi števec. 4 med opravljenimi urami.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. II.,

dne 18. maja 1911.

115

Proda se radi preselitve

117-0-1

dobro ohranjen klavir.

Več se izve pri g. Franc Šifrerju na kolodvoru.

Lepa nova hiša

10 minut oddaljena od Novega mesta, v kateri se nahaja dobro vpeljana prodajalna

119-6-1

se prodaja pod ugodnimi plačilnimi pogoji.

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo Dol. Novic.

Ivan Kuntara, : tapetnik in dekoratnik :
v Šmihelu pri Rudolfovem

se priporoča slavnemu občinstvu in gg. graščakom okolice v izvršitev vsakovrstnega v stroko spadajočega dela in sobnega tapetovanja. — Ravnotam se prodaja po ceni otoman. Za naročilo zadostuje dopisnica.

15-23-10

Učenca 107-3-2

iz poštene hiše, ki bi imel veselje za trgovino z mešanim blagom, takoj sprejme F. Vinkšel, trgovina v Gradacu (Belokrajina).

Kantiner za kantino pri parni opekarni v Zalogu
- - (Breitenau) - -

se sprejme.

114

Priznано najboljšo

ročne žvepljalnike

pod imenom „Hudoklinov meh“ izdeluje in razpošilja po 4 K 80 vin. komad izumitelj

Jos. Hudoklin v Št. Jerneju (Dolenjsko).

Pri večjemu naročilu popust po dogovoru.

113-6-1

Zaloga

sukna, platna,
modnega in
manufakturnega
blaga.

Franc Souvan sin, — Ljubljana

Mestni trg št. 22 in 23.

Manufakturna veletrgovina. Narodno podjetje.

Največja zaloga
preprog.

Popolne opreme
za neveste.

Penca Franc

109-2-2

usnjar in gostilničar v Novem mestu
(nasproti pisarne g. notarja)

prodaja vsakovrstno usnje po ugodni ceni.

Ravnotam se nahaja tudi gostilna, v kateri toči
pristna dolenska vina.

Priporoča se slavnemu občinstvu z mesta in dežele
v nakup dobrega usnja in obilen obisk gostilne.

Samostojna stavbena tvrdka

Znidaršič & Stepančič

se vladno priporočuje v izvrševanje solidnega stavbenskega ter
sploh vsa v zidarsko stroko spadajoča dela.

Izdeluje načrte, proračune itd.

105-6-3

Glasovir

106-0-1

dobro ohranjen, je naprodaj po nizki ceni. — Vprašati v
Oblakovi hiši v Novem mestu — Glavni trg 87.

Več delavcev in delavk

se išče v trajno delo. Plača po dogovoru.

Emil Černe, veleposestnik — Tomaj blizu Trsta. 103-3-3

Izvrstno posestvo

na Spodnjem Štajerskem četrto ure od proge Videm-Krško
18 orolov, lepa hiša, hlev, pet
oralov vinogradov, 5 orolov njive, senošet, 8 orolov gozda, tisoč
sadnih dreves. — Inventar vrednosti 10.000 kron. — Cena
26.000 kron na prodaj. Poizvedeti in pismene predloge na
„Dolenjske Novice“ pod naslovom „Anton Smola“. 96-3-3

Mesarskega vajenca

sprejme v pouk takoj

99-3-3

Alojzij Mežnaršič — Novo mesto.

Parna opekarna

v Žabji vasi pri Novem mestu

ima vedno v zalogi in priporoča svoj izdelek 112-6-2

ostro žgane, strojne zidne in zarezane strešne

prve vrste opeke prve vrste

„Za 10 vinarjev liter“

najboljšega jabolčnika, skoraj jednako pristnemu,
lahkemu vinu, se napravi samo iz najnovejše iznajdbe
„Jablus“. — Iz „Jablusa“ pripravljena pijača vre kakor
naravni mošt, je zdrava in krepilna.

1 zavoje „Jablus“ z navodilom vred samo 5 K 30 v
po poštnem povzetju. Prekupci odstotke, zastopniki se iščejo.

Glavno zastopstvo:

85-3-2

„Jablus“ — Podplat, Štajersko.

Kupite

če imate:

Kašalj

hripavost, katar in
zasliženje, oslovski

in dušljivi kašelj nič družega, kakor fino dišeče:

Kaiserjeve prsne karamele s „tremi smrekami“.

5900 notarsko poverjenih izpričeval od zdravnikov in privatnih
oseb dokazuje gotov uspeh.

Zavoje 20 in 40 vinarjev. Ovojček 60 vinarjev.

Dobi se v lekarnah: Bergmann Josip, Novo mesto; Andrijanič
Novo mesto. 1-18-11

Vsakovrstne

93-8-4

slamnike in naročnike (cekarje)

priporoča **Fr. Cerar,**

tovarna slamnikov, Stob, pošta Domžale, Gorenjsko.

Cene nizke, postrežba točna, cenik na zahtevo poštne
prosto. Za dobro blago se jamči. Svoji k svojim!

KEIL-ov LAK

najboljši lak za tla iz mehkega lesa.

Keil-ova bela prevlaka (glazura)
za umivalne mize 90 vin.
Keil-ova pasta za čevlje po 30 vin.
Keil-ov lak za zlatenje okvirjev
40 vin.

Keil-ovo leščilo za podo 90 vin.
Keil-ov lak za klobuke v raz-
ličnih barvah,

ima vedno v zalogi tvrdka

Novo mesto: J. Picsek.
Črnomelj: Anton Zurec.
Idrija: Val. Lapajne.
Kamnik: Ed. Hajek
Kočevje: Franz Loy.
Kranj: Franc Dolenc.

Ljubljana: Leskovic & Meden
Postojna: Anton Ditrich.
Škofja Loka: M. Žigon.
Zagorje: Rih. E. Mihelčič.
Radovljica: Oto Homann.
78-6-5